

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DP118 Соціальне підприємництво Social Entrepreneurship
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Семестр	6 семестр (11 кл), 2 семестр (за ОКР МС)
Курс	3 курс (11 кл), 1 курс (за ОКР МС)
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на формування відповідних дисциплінарних компетентностей які, своєю чергою, впливають на формування сукупності знань та вмінь, необхідних для планування, організації та управління процесами підприємництва з метою вирішення або пом'якшення соціальних проблем суспільства на умовах самоокупності, інноваційності та стійкості, для ефективного запуску власного соціального підприємства та/або участі у соціальних проектах.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=401
Мова викладання	українська
Лектор курсу	канд. техн. наук Хлебнікова Наталія Борисівна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: khlebnikovanb@gmail.com Messenger: https://www.facebook.com/messages/t/100020360104380/
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	<i>Підприємництво, торгівля та біржова діяльність:</i> http://csbc.edu.ua/documents/otdel/ooop_p124.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.
Перелік програмних результатів навчання	1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати. 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства. 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці. 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 75 Форма підсумкового контролю – залік

Методи навчання	Вербальний метод; пояснювально-демонстраційний метод; метод проблемного викладання; репродуктивний метод; робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Підприємницький імператив: рушійна сила змін у суспільстві .	Сутність соціального підприємництва та його роль у сучасному суспільстві. Поняття соціального підприємства як інноваційного інструменту вирішення соціальних проблем. Поняття соціальної відповідальності. Стартапи з соціальною відповідальністю. Відмінності між соціальним та комерційним підприємництвом, урядовими ініціативами, громадською діяльністю (благодійністю, волонтерством). Види соціального підприємництва, передумови виникнення та ефективного функціонування.
Тема 2. Зарубіжний досвід та успішні практики соціального підприємництва в Україні.	Витоки та рушії вітчизняного соціального підприємництва. Історія розвитку соціального підприємництва в Україні. Приклади успішних зарубіжних соціальних підприємств. Можливості для розвитку соціального підприємництва в Україні.
Тема 3. Створення соціального підприємства та вибір бізнес-моделі.	Візія та місія соціального підприємства, цілі та цінності. Формування соціальної місії підприємства. Гармонізація цілей діяльності соціального підприємства. Законодавчі аспекти соціального підприємництва. Організаційно-правові форми соціальних підприємств. Вибір організаційної форми для соціального підприємства.
Тема 4. Формування команди. Основи маркетингу для соціального підприємства.	Підбір кадрів та формування команди. Ролі в команді стартапу. Маркетингове забезпечення соціального підприємництва. Аналіз ринку. Аналіз конкурентів. Портрет клієнта. Ціннісна пропозиція.
Тема 5. Фандрайзинг для соціального підприємства.	Вибір бізнес-моделі соціального підприємства. Канва бізнес-моделі. Визначення потреби у фінансуванні соціального проєкту. Шляхи залучення інвестицій для соціального підприємства. Фандрайзинг для соціального підприємства.
Тема 6. Дизайн-мислення .	Емпатійний дизайн. Визначення релевантності визначеної проблеми. Канва емпатії. Пошук, вибір і валідація ідей. Розробка мінімального життєздатного продукту (MVP).
Тема 7. Оцінка ефективності та стратегія розвитку соціального підприємства .	Критерії успішності соціального підприємства. Оцінка ефективності соціального підприємства. Стратегія зростання, розвитку чи виходу з бізнесу соціального підприємства. Масштабування соціального підприємництва. Пітч-презентація ідеї стартапу / соціального підприємства.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Система оцінювання	

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів);

Підсумковий / семестровий контроль проводиться у формі іспиту відповідно до графіку навчального процесу.

Підсумкова оцінка виставляється як загальна сума балів набраних за результатами поточного (70%) та підсумкового контролю.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Виконання завдань на семінарських заняттях (7 тем)	40
Модульні контрольні роботи (2 по 10 балів)	20
Презентація	10
Захист плану соціального підприємства	20
Тестування	10
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

Базові джерела

- Долуда Л., Назарук В., Кірсанова Ю. Соціальне підприємництво. Бізнес-модель. Реєстрація. Оподаткування. Київ: ТОВ «Агентство «Україна», 2017. 92 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1n_7gdnZu_YnQOrgc0WN5B_ZRPb7h3xTH/view.
- Корнецький А., Нагаївська Д. Ю. Соціальне підприємництво і соціальна відповідальність бізнесу: визначення, критерії та регулювання. Причорноморські економічні студії. Вип.11. С. 204–208. URL: <http://bses.in.ua/journals/2016/11-2016/46.pdf>.
- Остервальдер А., Піньє І. Побудова бізнес-моделей. Настільна книга стратега і новатора. Київ : Наш формат, 2018. 288 с.
- Остервальдер А., Піньє І., Бернарда Г. Розробляємо ціннісні пропозиції. Київ : Наш формат, 2018. 324с.
- Приходько Д. О. Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами : конспект лекцій для студ. спеціальностей: 051 – «Економіка», 076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузей знань: 05 – «Соціальні та поведінкові науки», 07 – «Управління та адміністрування» усіх форм навч. Харків: ХНАДУ, 2021. 58 с.
- Подольчак Н. Ю., Карковська В. Я., Левицька Я. В. Екосистеми розвитку стартапів як принцип здійснення державної інноваційної політики. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 8. С. 82–87.

7. Свинчук А. А., Корнецький А., Гончарова М., Назарук В., Гусак Н., Туманова А. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін : посібник. Київ: ТОВ «Підприємство «Ві ен ей», 2017. 188 с. URL: http://eef.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/Book_sotsialnepidpriyemnytstvo_pidruchnyk.pdf.
8. Смаль В. Що слід знати про соціальне підприємництво: посібник. Київ: Проект «Партнерство для розвитку міст», 2017. 58 с.
9. Смаль В., Кокоть В. Що слід знати про соціальне підприємництво. Київ : Федерація канадських муніципалітетів; Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст», 2017. 58 с. URL: http://pleddg.org.ua/wpcontent/uploads/2017/11/Social_Entrepreneurship_Guide-WEB-1.pdf.
10. Соціальне підприємництво / Prometheus. Автор он-лайн курсу: доц. УКУ А. Корнецький у партнерстві з проф. бізнес-школи Університету ДеПоля (Чикаго) Патріком Дж. Мерфі. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:WNISEF+SE101+2017_T4/about.
11. Соціальне підприємництво в Україні. Зелена книга. Під заг. ред. Валерія Кокотя. Київ:, 2020. 89 с. URL: https://socialbusiness.in.ua/knowledge_base/zelena-knyha-sotsial-nohopidpriyemnytstva-v-ukraini/.
12. Спреклі Ф. Посібник з планування соціального підприємства: пер. з англ. Київ: Вид-во Британська Рада, 2015. 68 с. URL: http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/posibnik_z_planuvannya_socialnogo_pidpriemstv_a.pdf.

Додаткові джерела

1. Каталог соціальних підприємств України 2016-2017 рр. Київ: Видавничий Дім «КиєвоМогилянська академія», 2017. URL: <https://drive.google.com/file/d/0B5k4OK2hVgtAOWhGV1RjcW8zZlk/view>
2. Свинчук А. Міжнародний досвід розвитку соціальних підприємств: уроки для України. Теорія стратегії та економічного розвитку. 2014. № 34. С. 25–32. URL: http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/2010/4539/1/2014_34_%2825-32%29.pdf.
3. Свинчук А. А. Гармонізація цілей діяльності соціального підприємства. Бізнес Інформ. 2016. № 1.
4. Dees J. The Meaning of «Social Entrepreneurship» / Duke. URL: <https://entrepreneurship.duke.edu/news-item/the-meaning-of-socialentrepreneurship/>.
5. Loboda V. Entrepreneurial Momentum for Sustainable Growth. Sustainable Organizations – Models, Applications, and New Perspectives. Jose C. Sánchez-García and Brizeida Hernández-Sánchez, IntechOpen, 2021. URL: <https://www.intechopen.com/books/sustainable-organizations-models-applications-and-newperspectives/entrepreneurial-momentum-for-sustainable-growth>.
6. Loboda V., Ostrovskiy I., Katernyak I. Developing Entrepreneurial Mindset in University Undergraduates. E-Methodology. Vol. 5, No. 5. 2018. pp. 114-131. URL: <https://doi.org/10.15503/emet.v5i5.525>.
7. Murphy P. J., Coombes S. M. A model of social entrepreneurial discovery. Journal of Business Ethics. 2009. Vol. 87. Issue 3. P. 325-336. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10551-008-9921-y>

Інтернет-ресурси:

8. Вісім стовпів соціального бізнесу в Україні. URL: <https://nv.ua/ukr/opinion/hnidenko/visimstovpiv-sotsialnogobiznesu-v-ukrajini-885249.html>.
9. Дія. Бізнес: <https://business.diia.gov.ua/>.
10. Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами. ГО “Платформа інноваційного партнерства” (YEP™). URL: <https://www.yepworld.org/ua/uni/>.
11. Підприємництво. Власна справа в Україні / Prometheus. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/ENTREPR101/2016_T1/about.
12. Портал «Соціальне підприємництво в Україні». URL: <https://socialbusiness.in.ua/>.
13. П'ять порад, як побудувати соціальний бізнес в Україні, 2017. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2017/11/18/631320/>.
14. Соціальна відповідальність як засаднича стратегія взаємодії держави, бізнесу, суспільства, людини: пос. URL: https://pidruchniki.com/83408/sotsiologiya/instrumenti_realizatsiyi_sotsialnoyi_vidpovidalnosti.
15. Соціальне підприємництво: дизайн-мислення та невизначеність. ВУМ Online. URL: <https://vumonline.ua/course/social-entrepreneurship>.
16. Соціальне підприємництво - неоцінена необхідність. URL: https://dt.ua/economics_of_regions/socialnepidpriyemnictvo-neocinena-neobhidnist_.html.